

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

ČUVAR/ ČUVARKA ŠUMA I LOVIŠTA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA:ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	14
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	15
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	16
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	17
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	18
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	19
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA	20
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE.....	22
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	25
5.	REFERENTNI PODACI.....	26

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: ČUVAR/ ČUVARKA ŠUMA I LOVIŠTA

NIVO: III

OPIS ZANIMANJA:

Čuvar šuma i lovišta obavlja poslove na uzgoju i zaštiti šuma i lovišta. Registruje prisustvo štetnih pojava i bespravnih radnji u šumama. Preduzima mjere zaštite šuma od štetnih pojava i od požara. Vršiti uzgoj i zaštitu divljači u lovištima, kao i organizaciju lova divljači i organizaciju lovne infrastrukture. Rukovodi pri neposrednom izvođenju šumsko-kulturnih radova.

KOMPETENCIJE

Čuvar šuma i lovišta:

- Planira i organizuje sopstveni rad za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta
- Priprema resurse i radno mjesto za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta
- Vršiti kontrolu i zaštitu šuma od štetnih pojava
- Vršiti zaštitu šuma od požara i kontrolu bespravnih radnji u šumama
- Vršiti uzgoj i zaštitu divljači
- Obavlja organizaciju i kontrolu lova divljači
- Obavlja održavanje lovne infrastrukture
- Vršiti kontrolu i održavanje granica između državnih šuma i privatnih posjeda
- Rukovodi izvođenjem šumsko-kulturnih radova
- Izrađuje radnu dokumentaciju i specifikacije materijala i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Prati aktivnosti radne grupe tokom realizacije radnog zadatka
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta i kvantiteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
- Vršiti održavanje alata, opreme i uređaja za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima šuma
- Sprovodi postupake i mjere za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta - Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrola i zaštita šuma od štetnih pojava - Zaštita šuma od požara i kontrola bespravnih radnji u šumama - Uzgoj i zaštita divljači - Organizacija i kontrola lova divljači - Održavanje lovne infrastrukture - Kontrola i održavanje granica između državnih šuma i privatnih posjeda - Izvođenje šumsko-kulturnih radova
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada specifikacije materijala i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Rukovođenje radnom grupom tokom realizacije radnog zadatka
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Praćenje rada radne grupe tokom realizacije radnog zadatka
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta i kvantiteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima - Obavljanje komunikacije sa korisnicima šuma
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu okoline - Sprovođenje postupaka i mjera za očuvanje zdravlja

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Pregleda radni nalog u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma

Resursi: izvršiooci radnog zadatka (struktura i broj), oprema, materijal, alat i uređaji

- Pregleda **dokumentaciju** potrebnu za realizaciju radnog zadatka

Dokumentacija: radna i tehnička dokumentacija iz oblasti šumarstva

- Pregleda **tehničku dokumentaciju**, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka

Tehnička dokumentacija: projektna dokumentacija/izvođački projekat, šumske mape, crteži, šeme, standardi za oblo i tehničko drvo, tehnički propisi, preporuke i uputstva i dr.

- Planira vrijeme trajanja radova, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i u dogovoru sa nadređenima
- Izrađuje plan za obavljanje radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Struktura i funkcionisanje šumarskog sektora
- Elementi radnog naloga
- Radna i tehnička dokumentacija
- Osnove organizacije rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Priprema relevantnu dokumentaciju za izvođenje radnog zadatka
- Priprema **zaštitna sredstva i opremu** za realizaciju radnog zadatka, u skladu sa radnim uslovima i načinom rada

Zaštitna sredstva i oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, šljem, štitnik za oči i lice, naočare, antifon slušalice za uši i dr., u skladu sa važećim propisima o zaštiti na radu

- Priprema **materijal, opremu, alat i mehanizaciju**, u skladu sa radnim zadatkom, tehničkom dokumentacijom i tehničkom regulativom

Materijal: sjemenski i sadni materijal, farba, kreda, sprejovi, markeri, goriva i maziva za mašine i dr.

Oprema: šumski žigovi, evidencione pločice, kolobrojevi, bar kodovi, čitači, GPS uređaj, PDA uređaj, naprtnjača za gašenje šumskih požara, kočici za iskolčavanje, instrument za mjerenje, traka za obilježavanje gradilišta i dr.

Alat: sjekira, noževi, makaze, ručne testere, klinovi, prečnica, mjerna traka, ašov, lopata, krampa, grabulje, vile, gribor, kosijer, makaze za orezivanje, makaze za živu ogradu, makaze za grane, sadilni mač i dr.

Mehanizacija: motorne i električne testere, terensko vozilo, plugovi, dizalice, tresaće, usisivači, prskalice, orošivači, harvesteri, procesori, motorne kosačice, grabilice, motorne testere, trimeri za živu ogradu, motorni trimeri i kose, aerator za travnjake, freze i kultivatori, svrdla za vađenje panjeva, svrdla za kopanje sadnih jama, valjak za travnjake, oprema za zalivanje i prihranjivanje sadnica i travnjaka, teleskopski orezivač granja, duvaljka za lišće, usisivač za lišće, oprema za zalivanje i prskalice za zaštitu i prihranu bilja preparatima koji se nanose prskanjem i zaprašivanjem i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna i tehnička dokumentacija
- Zaštitna sredstva potrebna za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Materijal, alati, oprema i mehanizacija potrebna za poslove uzgoja i zaštite šume

3.2.2. Ključni posao: Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma i lovišta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Obezbeđuje radno mjesto, u skladu sa propisima o zaštiti na radu
- Provjerava ispravnost alata, opreme i mehanizacije za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita radnog mjesta, u zavisnosti od načina i uslova rada
- Princip rada opreme i uređaja koji se koriste za realizaciju poslova uzgoja i zaštite šuma
- Kontrola ispravnosti i održavanje alata, opreme i uređaja za rad

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Kontrola i zaštita šuma od štetnih pojava

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Vršiti redovan obilazak terena i monitoring stanja šuma na reonu za koji je zadužen
- Evidentira prisustvo **štetnih pojava** u reonu za koji je zadužen
 - Štetne pojave:** sušenje stabala, pojava potkornjaka, gubara, gundelja, klizišta, bujice, erozije zemljišta, bolesti divljači, štete nastale djelovanjem divljači i stoke i dr.
- Obavještava nadležnu službu o zapažanjima koje je evidentirao na terenu
- Predlaže mjere za suzbijanje **štetočina** na reonu za koji je zadužen
 - Štetočine:** insekti i fitopatogene gljive i mikroorganizmi
- Uočava vizuelnim putem negativne pojave **sanitara** prilikom redovnog obilaska reona za koji je zadužen
 - Sanitar:** sušika, izvala, prelom, oboljela stabla, opožarena stabla i dr.
- Vodi evidenciju i podnosi izvještaj nadležnoj službi zaštite šuma o uočenom sanitaru
- Preduzima **mehaničke i hemijske** mjere zaštite na terenu prilikom sprovođenja postupka zaštite šuma
 - Mehaničke mjere:** uklanjanje legala gubara (*Limantria Dispar*) i njihovo uništavanje paljenjem, sanitarna doznaka stabala/sječa i izvlačenje napadnutih, oboljelih i oštećenih stabala, postavljanje lovnih stabala i dr.
 - Hemijske mjere:** postavljanje feromonskih klopki u borbi protiv potkornjaka i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Štetne pojave u šumi
- Mehaničke i hemijske mjere zaštite šuma
- Vođenje zapisnika i pisanje izvještaja

3.3.2. Ključni posao: Zaštita šuma od požara i kontrola bespravnih radnji u šumama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Uočava **potencijalne uzroke požara** na reonu za koji je zadužen, tokom obilaska terena

Potencijalni uzroci požara: neadekvatno odložen otpad, nekontrolisano paljenje vatre na privatnim posjedima, nepropisno uspostavljen šumski red i dr.
- Vršiti osmatranje šume na reonu za koji je zadužen u vrijeme povećane opasnosti od požara
- Predlaže **preventivne mjere** zaštite šuma od požara na reonu za koji je zadužen

Preventivne mjere: uspostava šumskog reda, informisanje javnosti o zabrani nepropisnog odlaganja otpada i paljenja vatre na mjestima koja nisu za to predviđena, osmatranje terena u vrijeme povećane opasnosti od požara i dr.
- Vizuelno uočava požar, procjenjujući potrebu za preduzimanjem neophodnih **postupaka** gašenja i sprječavanja daljeg širenja požara

Postupci: samostalno preduzimanje radnji na gašenju požara, pozivanje nadležnih službi, angažovanje stanovništva iz okolnog područja koje je zahvaćeno požarom i dr.
- Učestvuje u gašenju požara na reonu za koji je zadužen koristeći adekvatan dostupan **alat i opremu**

Alat i oprema: naprtnjača za gašenje požara, lopata, krampa, mlatilice i dr.
- Uočava počinjene **bespravne radnje** u šumi tokom obilaska terena na reonu za koji je zadužen

Bespravne radnje: bespravna sječa, uzurpacija, krivolov, nepropisno odlaganje otpada, korišćenje kamena i šljunka, kaptiranje izvora i dr.
- Regstruje bespravne radnje u šumi na reonu za koji je zadužen i obavještava nadređenog o zapaženom
- Podnosi izvještaj nadležnoj službi zaštite šuma o registrovanim bespravnim radnjama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita šuma od požara
- Bespravne radnje u šumi
- Procedure prijave bespravnih radnji u šumi

3.3.3. Ključni posao: Uzgoj i zaštita divljači

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Prati kretanje, brojno stanje i odnos populacija mužjaka, ženki i novonastalih jedinki **vrsta divljači** u lovištu
 - Vrste divljači:** krupna dlakava, sitna dlakava i pernata divljač
- Prepoznaje **simptome bolesti** divljači na osnovu vizuelnog pregleda zdravstvenog stanja
 - Simptomi bolesti:** neuhranjenost, kržljivost, hramanje, pojava šuge, pjena na nos i usta, dezorjentisanost, usporenost, agresivnost i dr.
- Dopunjava hranilice određenom **vrstom hrane**, u skladu sa **karakteristikama divljači** u lovištu i procjenom potreba divljači za prihranom
 - Vrste hrane:** kabasta, zrnasta, krmno bilje i dr.
 - Karakteristike divljači:** vrsta i uzrast divljači, fizičko stanje divljači
- Dopunjava solila i pojilišta potrebnom količinom soli/vode, u skladu sa karakteristikama divljači
- Održava **prirodne oblike reljefa** sa vodom, u cilju napajanja divljači
 - Prirodni oblici reljefa:** privremene lokve, vrtače, kamenjače i dr.
- Obavlja čišćenje i održavanje kaljužišta za divlje svinje
- Obavlja sanitarni i uzgojni odstrijel divljači, koristeći lovačko oružje, u skladu sa zakonskom regulativom
- Održava pašnjake, vještačke livade i njive sa odgovarajućim usjevima, za ishranu divljači
- Organizuje spašavanje divljači od **elementarnih nepogoda**, u skladu sa svojim nadležnostima
 - Elementarne nepogode:** snijeg, led, poplava, požar i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o divljači i lovstvu
- Biologija divljači
- Uzgoj divljači
- Zaštita divljači
- Planiranje i gazdovanje u lovištu

3.3.4. Ključni posao: Organizacija i kontrola lova divljači

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Vršiti organizovanje i vođenje grupa za posjete lovištu i lov divljači
- Daje uputstva lovcima o načinima lova i propisima prilikom obavljanja lova divljači
- Vršiti kontrolu pridržavanja zakonskih normi tokom lova od strane lovaca
- Upotrebljava lovačko oružje za **odstrijel divljači**, u skladu sa zakonskom regulativom
 - Odstrijel divljači:** sanitarni, uzgojni i komercijalni odstrijel/kapitalaca
- Utvrđuje identitet lica zatečenih sa sredstvima za lov u lovištu i identitet i rasnost njihovih lovačkih pasa
- Utvrđuje usklađenost obavljenog lova sa propisima, pregledom ulova i sredstava za lov
- Vršiti kontrolu upotrebe lovačkih pasa u lovu od strane lovaca
- Vršiti pregled vozila i drugih sredstava za prevoz ili prenošenje stvari za koje postoje osnovane sumnje da prevoze ulovljenu divljač i njene djelove
- Podnosi izvještaj i/ili prijavu nadležnim službama o osnovanim sumnjama za kršenje propisa o divljači i lovstvu, na području lovišta za koji je zadužen, u skladu sa zakonom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o divljači i lovstvu
- Lov divljači
- Lovna kinologija
- Lovački kodeks

3.3.5. Ključni posao: Održavanje lovne infrastrukture

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Održava funkcionalnim lovne objekte u lovištu <ul style="list-style-type: none"> Lovni objekti: lovno uzgojni objekti, lovno-tehnički objekti i dr. - Vršiti postavljanje lovno-uzgojnih objekata u lovištu <ul style="list-style-type: none"> Lovno-uzgojni objekti: hranilišta, solišta, pojilišta, kaljužišta, fazanerije, prihvatilišta i dr. - Vršiti popravke na lovno-uzgojnim objektima, u cilju održavanja njihove funkcionalnosti - Obavlja čišćenje lovno-uzgojnih objekata, u cilju održavanja njihove funkcionalnosti - Vršiti popravke na lovno-tehničkim objektima u lovištu <ul style="list-style-type: none"> Lovno-tehnički objekti: osmatračnice, čeke, staze, lovačke kolibe, kuće za smještaj lovaca i dr. - Pruža pomoć u procjeni imovinske štete nastale na lovnim objektima - Identifikuje vrstu životinje koja je prouzrokovala štetu na lovnim objektima
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Objekti u lovištu - Uređenje lovišta - Lovstvo

3.3.6. Ključni posao: Kontrola i održavanje granica između državnih šuma i privatnih posjeda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Vršiti redovan obilazak reona za koji je zadužen u cilju utvrđivanja eventualnih **nepravilnosti** na granici između državnih šuma i privatnih posjeda

Nepravilnosti: uzurpacija, uništavanje graničnih linija i znakova državne i privatne imovine

- Podnosi izvještaj nadležnoj službi zaštite šuma o uočenim nepravilnostima
- Vršiti obnavljanje graničnih linija na reonu za koji je zadužen, prema radnom zadatku
- Obavlja proces uspostavljanja novih graničnih linija šumskog područja, u skladu sa sudskom presudom, uz nadzor sudskog vještaka, geometra i vlasnika šume

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Granice šumskog prostora
- Procedura obnavljanja i uspostavljanja novih graničnih linija šumskog prostora

3.3.7. Ključni posao: Izvođenje šumsko-kulturnih radova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Vršiti prijem i kontrolu sjemenskog i **sadnog materijala** za podizanje novih šumskih kultura
Sadni materijal: sadnice, reznice, ožiljenice, motke i dr.
- Priprema potreban **alat i mašine za sadnju** za izvršenje radnog zadatka
Alat i mašine za sadnju: ašov, kramp, sadilni mač, kosijer, motorna testera, gribor i dr.
- Obezbeđuje radnu snagu za obavljanje sjetve i sadnje odabranih vrsta drveća
- Upoznaje izvršioce posla sjetve i sadnje sa tehnikom sjetve i sadnje odabranih vrsta drveća
- Organizuje rad radne grupe za izvođenje poslova sjetve i sadnje odabranih vrsta drveća
- Sačinjava izvještaj o izvršenom poslu i dostavlja nadležnoj službi uzgoja i zaštite šuma

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Šumsko-kulturni radovi
- Rad u timu
- Poslovna komunikacija

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Izrada specifikacije materijala i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Izrađuje specifikaciju materijala, opreme i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Izrađuje specifikaciju zaštitnih sredstava i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način izrade specifikacija materijala, opreme i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Način izrade specifikacija zaštitnih sredstava i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Izrada radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Popunjava radni nalog, u skladu sa radnim zadatkom
- Vodi evidenciju o utrošku materijala i opreme za realizaciju radnog zadatka, ručno i/ili pomoću računara
- Vodi evidenciju o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima u dnevniku rada, ručno i/ili pomoću računara
- Učestvuje u izradi periodičnih izvještaja o realizovanim aktivnostima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način popunjavanja radnog naloga
- Upotreba računara za vođenje evidencije o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima
- Upotreba računara za praćenje potrošnje materijala i opreme u toku realizacije radnog zadatka

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Rukovođenje radnom grupom tokom realizacije radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Daje instrukcije za rad izvršiocima radnog zadatka
- Koordinira radom grupe tokom realizacije radnog zadatka
- Usklađuje rad radne grupe sa ostalim učesnicima i grupama tokom realizacije radnog zadatka
- Prikuplja od izvršilaca informaciju o realizaciji pojedinačnih radnih zadataka, u skladu sa radnim nalogom
- Kontroliše realizaciju dnevnih poslova radnika, u skladu sa radnim normama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Praćenje rada radne grupe tokom realizacije radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Daje uputstva članovima radne grupe prilikom realizacije radnog zadatka
- Daje uputstva članovima radne grupe o načinu korišćenja alata i materijala tokom realizacije radnog zadatka
- Prati izvođenje aktivnosti članova radne grupe, tokom realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Tehnička dokumentacija u šumarstvu
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta i kvantiteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Primjenjuje zakonske i tehničke propise i standarde kvaliteta pri realizaciji radnog zadatka
- Koristi uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Obavlja faznu i završnu kontrolu kvaliteta realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Karakteristike alata, opreme i uređaja
- Način rukovanja alatom, opremom i uređajima, u skladu sa preporukama proizvođača
- Zakoni i podzakonska akta u šumarstvu
- Tehnički propisi i standardi u šumarstvu

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Pravilno odlaže alat, opremu i uređaje nakon upotrebe
- Vršiti redovno servisiranje alata, opreme i uređaja, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Vršiti prijavu kvarova alata, opreme i uređaja nadležnoj službi održavanja, u skladu sa propisanom procedurom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alati, oprema i uređaji za rad (osnovne karakteristike)
- Pravilno korišćenje alata, opreme i uređaja
- Način odlaganja alata, opreme i uređaja

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Traži od nadređenog neophodne informacije i pojašnjenja za realizaciju radnog zadatka
- Daje uputstva pomoćniku za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o završenom poslu koristeći stručnu terminologiju
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije

3.10.2. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa korisnicima šuma

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Upoznaje korisnike šume sa obavezom uspostavljanja šumskog reda i poštovanjem pravila ponašanja na šumskim područjima, u skladu sa Zakonom o šumama i podzakonskim aktima
- Upoznaje korisnike šume sa mogućim prijetnjama po bezbjednost ljudi tokom boravka na šumskim područjima
- Informiše korisnike šume o procedurama zaštite zdravlja tokom boravka na šumskim područjima
- Učestvuje u promotivnim aktivnostima informisanja stanovništva o važnosti očuvanja šumske biogeocenoze i šumskih dobara za zdravlje i opstanak života

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Provjerava ispravnost alata, opreme, mehanizacije i zaštitnih sredstava i opreme, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima proizvođača
- Koristi zaštitna sredstva i opremu pri radu, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Organizuje izvođenje poslova u skladu sa propisima, tako da ne ugrožava sebe i saradnike
- Vršiti bezbjednosnu provjeru stanja na terenu na kojem se obavlja posao

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita na radu
- Zaštitna sredstva i oprema
- Opasnosti rada na otvorenom i na teritoriji šume

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja okoline
- Sortira i odlaže otpad na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Sprovodi **preventivne mjere** bezbjednosti u odnosu na **potencijalne uzroke požara**

Preventivne mjere: uspostava šumskog reda, informisanje javnosti o zabrani nepropisnog odlaganja otpada i paljenja vatre na mjestima koja nisu za to predviđena, osmatranje terena u vrijeme povećane opasnosti od požara i dr.

Potencijalni uzroci požara: neadekvatno odložen otpad, nekontrolisano paljenje vatre na privatnim posjedima, nepropisno uspostavljen šumski red i dr.

- Obezbeđuje da mjesto rada bude čisto i uredno do finalizacije posla

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala

3.11.3. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za očuvanje zdravlja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Čuvar šuma i lovišta:

- Učestvuje u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Pruža prvu pomoć saradniku u slučaju udara groma, pada, **povreda zadobijenih od životinja**, u skladu sa propisanom procedurom
 - Povrede zadobijene od životinja:** ujedi i ugrizi zmije, insekata, divljači i dr.
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Način pružanja prve pomoći u slučaju udara groma, pada, povreda zadobijenih od životinja
- Procedure za pružanje prve pomoći
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Poljoprivreda, prehrana i veterina Podsektor: Šumarstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ISCO-u	6210 - Zanimanja u šumarstvu i srodna
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Čuvar šuma i lovišta najveći dio svojega rada obavlja u šumi, na otvorenom, u prirodi, u zdravim ali fizički nekomformnim i napornim uslovima. Da bi došao do mjesta gdje se poslovi obavljaju, mora putovati terenskim vozilima, pa i pješaćiti na većim udaljenostima i po neoznačenim predjelima. Izložen je opasnostima od težih povreda, naročito tokom sječe i izvoza drvnih sortimenata, od divljih životinja i vremenskih nepogoda, a posebno veliku odgovornost ima za sigurnost drugih radnika koji obavljaju šumske radove.
Srodna zanimanja	Tehničar uzgoja i zaštite šuma, Operater iskorišćavanja šuma, Tehničar iskorišćavanja i planiranja gazdovanja šumama
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Čuvar / Čuvarka šuma i lovišta

Kod dokumenta: SZ-080330-ČŠUR

Datum usvajanja dokumenta: 15. april 2020. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: IV sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Dragan Terzić, diplomirani inženjer šumarstva, pomoćnik direktora u sektoru gazdovanja šumama, Uprava za šume Crne Gore
2. Rajko Knežević, diplomirani inženjer šumarstva, savjetnik II doznačar, Uprava za šume Crne Gore
3. Stanko Mrdak, šumarski tehničar, samostalni referent, Uprava za šume Crne Gore
4. Tomo Zečević, šumarski tehničar, šumar-lugar, Uprava za šume Crne Gore
5. Predrag Kastratović, diplomirani inženjer šumarstva, profesor stručnih predmeta iz oblasti šumarstva, SSŠ "Vukadin Vukadinović" Berane
6. Miloš Janković, diplomirani inženjer šumarstva, načelnik Direkcije za lovstvo, Direktorata za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Koordinator:

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje

Dokument je rađen u okviru IPA Projekta „Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada”